

اثر ویژگی های رفتاری مدیران بر شفافیت اطلاعات مالی؛ نقش محافظه کاری (مورد مطالعه: شرکت توزیع نیروی برق استان لرستان)

میثم محمودزاده

گروه حسابداری، واحد الیگودرز، دانشگاه آزاد اسلامی، الیگودرز، ایران. (نویسنده مسئول).
meysammahmoudzadeh2864@gmail.com

مهرداد نیکپی

معاونت مالی و پشتیبانی شرکت توزیع نیروی برق استان لرستان
nikpay@ledc.ir

افسانه عسگری

مدیر مالی شرکت توزیع نیروی برق استان لرستان
asgari@ledc.ir

چکیده

در سال های اخیر، پژوهش های مربوط به محافظه کاری در اطلاعات مالی، افزایش چشمگیری یافته اند و پژوهشگران مختلفی رابطه متقابل محافظه کاری و متغیرهای بنیادین اطلاعات مالی را بررسی و آزمون کرده اند. تقریباً همه پژوهش های پیشین انجام شده در حوزه محافظه کاری اطلاعات مالی، در رابطه با محافظه کاری کمی یعنی محافظه کاری در اعداد و ارقام مالی بوده است؛ هدف این پژوهش اثر ویژگی های رفتاری مدیران بر شفافیت اطلاعات مالی؛ نقش محافظه کاری در شرکت توزیع نیروی برق استان لرستان است. در این تحقیق از پرسشنامه ای که بر اساس تحقیقات قبلی و نظر نخبگان ساخته شده استفاده شد. این مطالعه به مدل و ویژگی های رفتاری مدیران بر شفافیت اطلاعات مالی؛ نقش محافظه کاری کمک می کند. یافته های ما همچنین مدیران را در مورد استفاده از شفافیت اطلاعات مالی آگاه تر می کند. نتایج نشان می دهد که بین مولفه ها رابطه ای معنا داری وجود دارد.

واژگان کلیدی: ویژگی های رفتاری، مدیران مالی، اطلاعات مالی، محافظه کاری.

مقدمه

در شرایط نبود شفافیت کامل در گزارشگری مالی، برای مدیران این فرصت فراهم می شود تا برای حفظ شغل و اعتبار حرفه ای خود، اطلاعات منفی را در داخل شرکت پنهان کنند. از این رو، این اطلاعات منفی در داخل شرکت انباشته می شود. هنگامی که توده اطلاعات منفی انباشته به نقطه اوج خود می رسد، نگهداری آن برای مدت طولانی تر غیرممکن و پرهزینه می شود. در نتیجه توده اطلاعات منفی به یکباره وارد بازار شده، به سقوط قیمت سهام منجر می گردد. سنجش میزان محافظه کاری در شرایطی که فعالان بازار سرمایه، علاوه بر اطلاعات مالی سخت، از اطلاعات مالی نیز استفاده می کنند و ممکن است مدیران در تهیه اطلاعات مالی نرم (مانند یادداشت های همراه صورت های مالی و گزارش های هیئت مدیره) محافظه کارانه یا غیر محافظه کارانه عمل کنند. اطلاعات نرم، اطلاعاتی اند که خلاصه کردن آنها در قالب اعداد و ارقام مشکل بوده و لازم است برای تبدیل شدن به اعداد، محتوای آنها به طور کامل درک شود؛ در حالی که اطلاعات سخت، تقریباً در تمامی موارد به صورت عددی ثبت می شوند. اطلاعات نرم به صورت متنی بوده اند و شامل نظرها، ایده ها، طرح های اقتصادی، برنامه های آتی مدیران، تفاسیر و تحلیل های مربوط به بازار و مواردی از این قبیل اند.

کمی بودن اطلاعات سخت باعث می‌شود به راحتی جمع‌آوری و ذخیره شوند و به صورت الکترونیکی نیز قابل انتقال باشند. پترسون بیان می‌کند برای اینکه مشخص شود کدام اطلاعات سخت یا نرم‌اند، تعریف ساده و صریحی وجود ندارد؛ ولی برای اطلاعات سخت ویژگی‌های مشخصی از قبیل عددبودن، قابلیت جمع‌آوری بدون اعمال نظر شخصی و ارزیابی یکسان توسط افراد مختلف وجود دارد. برتومو و ماریونیک هم معتقدند هم زیستی اطلاعات مالی سخت و نرم، ویژگی اساسی فرآیند اندازه‌گیری است (توانگر، ۱۴۰۰).

یکی از مهم‌ترین اطلاعات مالی در سال‌های اخیر، افشای اطلاعات ریسک شرکت‌ها است که مدیران تهیه می‌کنند. اهمیت افشای ریسک به دلیل تأثیری است که ریسک‌های مختلف بر تصمیم‌های سرمایه‌گذاران دارد. لفظ و کلام مدیران در افشای ریسک‌های شرکت ممکن است محافظه‌کارانه باشد. محافظه‌کاری گرایش مالی به الزام درجه بالاتری از تأییدپذیری برای شناسایی اخبار خوب در مقایسه با میزان تأییدپذیری لازم برای شناسایی اخبار بد تعریف شده است. در شرکت‌های دارای افشای ریسک محافظه‌کارانه، آستانه بالاتری از قابلیت تأیید برای افشای اخبار خوب ریسک لازم است و برای افشای اخبار بد ریسک، استاندارد پایین‌تری از تأییدپذیری در نظر گرفته می‌شود. تقریباً همه پژوهش‌های پیشین انجام‌شده درباره افشا (اعم از افشای کلی یا افشای ریسک) مربوط به سنجش اندازه و کیفیت افشا بوده‌اند و نوع رفتار مدیران مانند خوش‌بینی و بدبینی آنها در افشای ریسک‌های شرکت بررسی نشده است. همچنین، تا به امروز همه مدل‌های ارائه‌شده برای اندازه‌گیری محافظه‌کاری، در ارتباط با اطلاعات مالی سخت یعنی اعداد و ارقام مالی بوده‌اند این مدل‌ها محافظه‌کاری را با استفاده از اطلاعات صورت سود و زیان و ترازنامه اندازه‌گیری کرده‌اند؛ این در حالی است که در اندازه‌گیری میزان گزارش‌گری محافظه‌کارانه شرکت‌ها باید افشای کیفی را نیز در نظر گرفت. در پژوهش‌های متعددی تأثیر محافظه‌کاری مالی بر محتوای اطلاعاتی بررسی شده است؛ این در حالی است که در هیچ‌کدام از این پژوهش‌ها تأثیر محافظه‌کاری در افشای ریسک‌های شرکت بر محتوای اطلاعاتی مالی بررسی و آزمون نشده است. با توجه به اهمیت افشای ریسک و تأثیرگذاری آن بر بازار سرمایه و تصمیم‌های سرمایه‌گذاران و نیز با توجه به شرایط ناپایدار اقتصادی کشور و وجود ریسک‌های متعددی که شرکت‌ها با آن مواجه‌اند و نیز با در نظر گرفتن اینکه اطلاعات مربوط به ریسک نقش مهمی در فرآیند تصمیم‌گیری درست دارند، انجام پژوهشی ضروری است تا میزان محافظه‌کاری مدیران را در افشای ریسک‌های شرکت نشان دهد و تأثیر این نوع محافظه‌کاری بر محتوای اطلاعاتی را بررسی و آزمون کند. در این پژوهش برای نخستین‌بار تأثیر میزان محافظه‌کاری در ارائه اطلاعات مالی نرم در ارتباط با افشای ریسک‌های شرکت بر محتوای اطلاعاتی مالی بررسی شده است (جباری، ۱۴۰۰). سؤال اصلی پژوهش به این صورت مطرح می‌شود و تأثیر این نوع محافظه‌کاری بر محتوای اطلاعاتی مالی چگونه است.

ساختار مقاله به این صورت است که ابتدا مبانی نظری و پیشینه پژوهش‌های خارجی و داخلی مرتبط با موضوع پژوهش، ارائه و سپس فرضیه‌های پژوهش بیان می‌شوند. در ادامه، روش پژوهش شامل ابزار گردآوری داده‌ها و اطلاعات، جامعه آماری، روش نمونه‌گیری، حجم نمونه، مدل‌ها و متغیرهای پژوهش و نحوه آزمون فرضیه‌ها مطرح می‌شوند؛ سپس یافته‌های پژوهش شامل آمار توصیفی و نتایج حاصل از آزمون فرضیه‌ها بیان می‌شوند. در بخش پایانی نیز نتیجه‌گیری و پیشنهادها و محدودیت‌ها ارائه می‌شوند.

مبانی نظری

مفهوم شفافیت اطلاعات مالی و تعاریف آن

رفتار سرمایه‌گذاران در بورس، نحوه تصمیم‌گیری، تخصیص منابع پولی، قیمت‌گذاری و ارزیابی بازده شرکت‌ها را تحت تأثیر قرار می‌دهد. شرایط مبهم و اشتباهات شناختی که در روان‌شناسی انسان ریشه دارد، باعث می‌شود که سرمایه‌گذاران در شکل‌دهی انتظارات خود، مرتکب اشتباه شوند و در نتیجه، رفتارهای ویژه در هنگام سرمایه‌گذاری در بازارهای مالی از خود بروز دهند. رفتار سرمایه‌گذاران از عوامل بسیاری متأثر است که یکی از عوامل اصلی این ابهامات رفتاری، موضوع عدم اطمینان و عدم شفافیت اطلاعات است. شفافیت اطلاعات عبارت است از افزایش جریان بموقع و قابل اتکای اطلاعات اقتصادی، مالی، اجتماعی و سیاسی که در دسترس همه ذی‌نفعان قرار گیرد. همچنین، عدم شفافیت اطلاعات مالی به عنوان ممانعت عمدی از دسترسی به اطلاعات، ارائه نادرست اطلاعات یا ناتوانی بازار در کسب اطمینان از کفایت مربوط بودن و کیفیت اطلاعات ارائه شده تعریف شده است (خواجه‌وی، ۱۳۹۷).

محافظه کاری

محافظه کاری یک واژه کلی برای جهان‌بینی‌های سیاسی، اجتماعی و مذهبی است؛ که هدف اصلی آن نگهداری جامعه و ارزش‌های موجود است. معنای محافظه کاری حفظ و نگهداری است. این مسلک به صورت عمده‌ای در تضاد با مسلک‌های رادیکال تعریف می‌شود (سلیمانی، ۱۳۹۶).

بنابراین محافظه کاری توامان با لیبرالیسم و سوسیالیسم در تقابل بود ولی در گذر زمان برای اینکه معقول و مقبول واقع شود، تا حدی با سوسیالیسم و بویژه لیبرالیسم درآمیخت؛ این یعنی محافظه‌کاران نیمه دوم قرن بیستم در قیاس با محافظه‌کاران اواخر قرن هجدهم، تعدیل شده بودند یا کمتر محافظه‌کار بودند (طاهری، ۱۳۹۷).

ادموند برک (۱۷۳۹-۹۷)، فیلسوف سیاسی بریتانیایی، مهم‌ترین محافظه‌کار تاریخ و منتقد بزرگ انقلاب فرانسه بود. او را "پدر محافظه کاری" لقب داده‌اند. نقدهای وی بر انقلاب فرانسه در کتاب "تأملاتی بر انقلاب فرانسه"، انتقاداتی بسیار مهم و قابل تامل درباره پدیده انقلاب است. برک "انقلاب" را اساساً اقدامی غیرعقلانی و خیال‌آلود می‌دانست که با وعده ترقی و بهبودی وضع موجود، نهایتاً وضع بدتری رقم می‌زند و تباهی به بار می‌آورد. درونمایه اصلی تفکر محافظه کاری، "تمایل به حفظ کردن" سنت و آداب و رسوم و نهادهایی است که در گذر زمان ماندگار شده‌اند. از این نظر "سنت" بازتاب خرد اندوخته شده از گذشته است و نهادها و عملکردهایی را نشان می‌دهد که "زمان" آن‌ها را آزموده است و باید به سود نسل حاضر و نسل‌های آینده محفوظ بمانند. همچنین سنت به دلیل اعطای حس تعلق اجتماعی و تاریخی به افراد، موجب پیشبرد ثبات و امنیت می‌شود (سلیمانی، ۱۳۹۶).

محافظه‌کاران برخلاف لیبرال‌ها نظری بدبینانه نسبت به طبیعت بشر دارند. آن‌ها انسان را موجودی کم‌هوش، نیازمند و امنیت‌جو می‌دانند که به چیزهای آشنا و مطمئن و آزموده تمایل دارد و نیازمند زندگی در اجتماعات باثبات و دارای نظم است (همان، ۱۳۹۶).

آن‌ها همچنین بر فسادپذیری اخلاقی انسان و خودخواهی و آزمندی و ولع او برای کسب قدرت تاکید دارند. به همین دلیل از دولت قوی، اجرای دقیق قوانین و وضع مجازات‌های شدید برای مهار طبیعت شرور آدمی دفاع می‌کنند (همان، ۱۳۹۶).

البته دولت قوی از نظر آن‌ها، نه دولت توتالیتر و فراگیری که نهادهای مدنی را نابود کند بلکه دولتی است که در برابر مفسد بشر اهل مدارا و تسامح نباشد و وظایفش را، در محدوده تعریف شده، با قدرت انجام دهد (همان، ۱۳۹۶).

ویژگی مدیران

رهبری و مدیریت ویژگی‌های خاصی را نیاز دارد که با داشتن این ویژگی‌ها، می‌توانید تمام کارها را در سازمان به آسانی انجام دهید و مدیریت کنید. همان‌طور که در تمام کتاب‌های مدیریتی عنوان شده است، مهارت‌های مختلفی که یک مدیر باید داشته باشد شامل مهارت‌های سخت و نرم می‌شود. در اینجا برخی از ویژگی‌های مهم همه مدیران که باید در محل کار داشته باشند را نام خواهیم برد: (داداشی، ۱۳۹۷).

ارتباط خوب: مدیران نیز مانند تمام نقش‌ها در محل کار باید بتوانند به بهترین شکل با دیگران ارتباط برقرار کنند. از بسیاری جهات، آنها نبض هر شرکتی هستند؛ بنابراین توانایی برقراری ارتباط مؤثر با تیم، برای افرادی در موقعیت مدیریت بسیار ضروری است.

همدلی: مدیران باید همدلی زیادی از خود نشان دهند. این شامل درک خواسته‌ها، نیازها و نگرانی‌های دیگر افراد در شرکت می‌شود. این امر نه تنها باعث هماهنگی میان تمام افراد در تیم‌ها و شرکت می‌شود، بلکه نشان دادن همدلی باعث به وجود آمدن احترام و اعتماد میان کارکنان و مدیر و همچنین کارکنان با یکدیگر می‌شود.

مثبت بودن: مثبت اندیشی می‌تواند تا حد زیادی به تقویت روحیه و هدایت محیط کار به سمت محیط کار سالم کمک کند. مدیران باید نگرش خوبی داشته باشند و در انجام کارهای روزمره خود مثبت اندیش باشند. وقتی کارکنان می‌بینند که آنها ذهن مثبتی دارند، به احتمال زیاد خودشان نیز مثبت اندیش خواهند شد. در واقع هدف مدیران از این مثبت اندیشی این است که موجب الهام بخشی در تمام کارکنان شوند.

اعتماد به نفس: به عنوان یک مدیر، مهم است که به توانایی‌های خود اعتقاد داشته باشید. وقتی اعتماد به نفس مناسبی از خود نشان می‌دهید، می‌توانید باعث انگیزه در دیگران شوید و همچنین به کارکنان آینده روشن آنها در شرکت را نشان دهید.

آینده‌نگری: برای سوق دادن هر شرکتی به سمت سوددهی، مدیران و رهبران موفق باید در آن آینده‌نگر باشند. این بدان معناست که آنها باید انگیزه و توانایی تفکر فراتر از زمان حال و برنامه ریزی استراتژیک برای آینده داشته باشند. مسئولیت پذیر: از آنجایی که مدیران وظایف گوناگونی دارند که باید تمام آنها را انجام دهند، مهم است که آنها در محل کار مسئولیت پذیر باشند. این بدان معناست که وظایف خود را در اولویت قرار دهند و بر آنچه باید برای شرکت انجام شود، تمرکز کنند.

شفافیت: مدیران همچنین باید در مورد وضعیت شرکت، اهداف آن و موارد دیگر شفاف باشند. به این معنا که باید در شرکت صداقت را در رأس کارهای خود قرار دهند. هرچه به عنوان یک مدیر شفاف‌تر عمل کنید، کارکنان شرکت بیشتر به شما اعتماد خواهند کرد.

انگیزه: به عنوان یک مدیر، شما نه تنها مسئول هدایت تیم خود خواهید بود بلکه باید کاری کنید که تیم بهترین عملکرد خود را به نمایش بگذارد.

تفویض وظایف: به عنوان یک مدیر موفق باید بتوانید تقسیم کار را در شرکت و تیم‌ها به درستی انجام دهید و کار هر فرد را به خوبی برای او توضیح دهید.

فروتنی: مدیران موفق باید در مورد کارها و فعالیت‌های خود متواضع باشند. برای کارکنان مهم است که ببینند مافوق آنها نیز می‌تواند اشتباه کند (داداشی، ۱۳۹۷).

پیشینه تجربی پژوهش

در ایران پژوهشی به طور مستقیم در رابطه با بررسی آثار عدم شفافیت اطلاعات مالی و محافظه کاری انجام نشده است، اما مهمترین مطالعاتی که به طور غیر مستقیم در این زمینه صورت گرفته، به شرح زیر است:

حجازی و همکاران (۱۴۰۰) در پژوهش خود به بررسی تأثیر متغیرهای رشد اقتصادی و آزادی اقتصادی بر عدم شفافیت مالی پرداختند. آنها از معیارهای گزارشگری مالی متهورانه، زیان‌گریزی و هموارسازی سود به عنوان معیار اندازه‌گیری عدم شفافیت سود استفاده کردند. نتایج بررسی‌های آنها نشان داد که بین عدم شفافیت سود و رشد اقتصادی رابطه مستقیم و معناداری وجود دارد، لکن شواهدی مبنی بر وجود رابطه بین عدم شفافیت مالی و آزادی اقتصادی یافت نشد.

سینایی و داوودی (۱۳۹۹) در مطالعه خود به بررسی رابطه بین شفاف‌سازی اطلاعات مالی و رفتار سرمایه‌گذاران در بورس اوراق بهادار تهران پرداختند. نتایج این مطالعه نشان داد که بین هر سه بعد شفافیت؛ یعنی شفافیت اطلاعات مالی، شفافیت ساختار مالکیت و شفافیت ساختار هیأت مدیره و رفتار سرمایه‌گذاران در بورس رابطه وجود دارد و از بین ابعاد سه‌گانه مذکور، سرمایه‌گذاران به شفافیت اطلاعات مالی اهمیت بیشتری می‌دهند.

نوروش و حسینی (۱۳۹۸) در مطالعه‌ای به بررسی رابطه بین کیفیت افشای اطلاعات مالی و مدیریت سود پرداختند. آنها با استفاده از دو معیار به موقع بودن و قابلیت اتکا برای اندازه‌گیری کیفیت افشای اطلاعات و مدل تعدیل شده جونز برای اندازه‌گیری مدیریت سود، به این نتیجه دست یافتند که بین هر دو معیار کیفیت افشای اطلاعات و مدیریت سود رابطه معکوس و معنی‌دار وجود دارد.

آقایی و چالاک‌کی (۱۳۹۸) در پژوهشی به بررسی رابطه بین ویژگی‌های راهبری شرکتی و مدیریت سود در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران پرداختند. در این مطالعه راهبری شرکتی، با استفاده از ویژگی‌های تمرکز مالکیت، مالکیت نهادی، نفوذ مدیر عامل، دوگانگی وظیفه مدیر عامل، اندازه هیأت مدیره، استقلال هیأت مدیره و مدت زمان تصدی مدیر عامل در هیأت مدیره اندازه‌گیری شده است. همچنین برای اندازه‌گیری مدیریت سود نیز از مدل تعدیل شده جونز استفاده شده است. نتایج این پژوهش نشان داد که بین برخی از ویژگی‌های راهبری شرکتی نظیر مالکیت نهادی و استقلال هیأت مدیره با مدیریت سود رابطه منفی و معنی‌دار وجود دارد، اما در خصوص وجود رابطه بین سایر ویژگی‌های راهبری شرکتی و مدیریت سود شواهدی یافت نشد.

تالانه و کاظمی (۱۳۹۷) دریافته‌اند رابطه معکوس بین محافظه‌کاری و محتوای اطلاعاتی سود حسابداری وجود دارد؛ به این معنا که در سطح محافظه‌کاری بالا توان توضیح‌دهندگی مدل‌های قیمت و بازده در مقایسه با محافظه‌کاری پایین، کمتر است.

صالحی و همکاران (۱۳۹۷) در پژوهشی اثر محافظه‌کاری غیر شرطی بر مربوطبودن اطلاعات حسابداری را بررسی کردند. نتایج نشان دادند محافظه‌کاری طی دوره زمانی پژوهش افزایش یافته و افزایش محافظه‌کاری نیز موجب افزایش مربوطبودن اطلاعات حسابداری شده است. همچنین، محافظه‌کاری غیر شرطی موجب می‌شود قابلیت اتکای اطلاعات حسابداری افزایش پیدا کند.

بلچندرام و مهترام (۲۰۲۲) دریافته‌اند رابطه ارزشی درآمدهای گزارش شده به صورت محافظه‌کارانه در رابطه با قیمت سهام، بیشتر از رابطه ارزشی درآمدهای گزارش شده غیرمحافظه‌کارانه است و نتیجه گرفتند احتمال کمی وجود دارد که گزارشگری محافظه‌کارانه، عامل اصلی کاهش رابطه ارزشی اطلاعات حسابداری باشد.

کوسنیدیس و همکاران (۲۰۲۱) در پژوهشی ارتباط محافظه کاری حسابداری را با محتوای اطلاعاتی گزارش های مالی در شرکت های یونانی بررسی کردند. آنها نتیجه گرفتند رابطه خطی و مشخصی بین محافظه کاری حسابداری و رابطه ارزشی اطلاعات حسابداری وجود ندارد و به طور کلی شرکت های دارای محافظه کاری متوسط، رابطه ارزشی بالاتری در گزارش های مالی خود دارند.

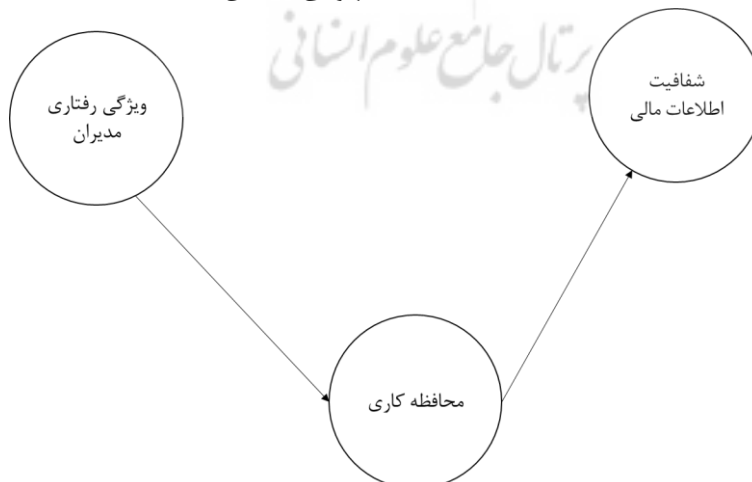
کیم و ژانگ (۲۰۲۰) در پژوهش خود به بررسی رابطه بین محافظه کاری حسابداری و ریسک سقوط قیمت سهام پرداختند. نتایج بررسی های آنها نشان داد که محافظه کاری انگیزه های مدیران را برای بیش نمایی عملکرد و افشا نکردن اخبار بد محدود کرده، از این رو ریسک سقوط قیمت سهام را کاهش می دهد. همچنین، آنها با استفاده از هزینه های تحقیق و توسعه، وضعیت بازار محصولات شرکت و ترکیب سهامداران شرکت به عنوان متغیرهای مؤثر بر عدم تقارن اطلاعاتی بین مدیران و سرمایه گذاران، اثبات کردند که در شرایط وجود عدم تقارن اطلاعاتی، توانایی محافظه کاری برای کاهش ریسک سقوط آتی قیمت سهام بیشتر است.

هاتن و همکاران (۲۰۱۹) طی مطالعه ای، رابطه بین عدم شفافیت گزارشگری مالی و ریسک سقوط قیمت سهام را بررسی کردند. آنها با استفاده از مدیریت سود به عنوان معیار عدم شفافیت اطلاعات مالی، به این نتیجه رسیدند که عدم شفافیت اطلاعات مالی با افشای اطلاعات کمتر در ارتباط است. علاوه، شرکت هایی که دارای صورت های مالی غیر شفاف هستند، بیشتر در معرض ریسک سقوط قیمت سهام قرار می گیرند.

هسیو (۲۰۱۶) در رساله خود با عنوان "اثر شفاف سازی اطلاعات مالی بر رفتار سهامداران در بورس اوراق بهادار تایوان" به بررسی نقش ابعاد شفاف سازی اطلاعات مالی در افزایش میزان سرمایه گذاری در بازار بورس پرداخت. نتایج پژوهش وی نشان داد که رابطه مثبت و معناداری بین ادراک سرمایه گذاران از ابعاد شفاف سازی اطلاعات و رفتار آنها وجود دارد و از میان ابعاد شفاف سازی، شفافیت ساختار مالکیت بیشترین تأثیر را بر رفتار سرمایه گذاران دارد.

چیانگ (۲۰۱۵) در مطالعه خود به بررسی مسأله شفافیت اطلاعات مالی و تئوری علامت دهی در کشور تایوان پرداخت. یافته های این پژوهش نشان داد که شفاف سازی اطلاعات مالی در یک شرکت، رابطه مستقیمی با عملکرد اجرایی آن دارد. علاوه بر این، استقرار نظام راهبری مناسب در شرکت با عملکرد آن رابطه مثبت و معناداری دارد.

توسعه فرضیه ها و چارچوب نظری پژوهش شکل (۱): مدل مفهومی تحقیق

اهداف پژوهش

- [۱] تاثیر اثر ویژگی های رفتاری مدیران بر شفافیت اطلاعات مالی؛ نقش محافظه کاری شرکت توزیع نیروی برق استان لرستان
- [۲] تاثیر اثر ویژگی های رفتاری مدیران بر نقش محافظه کاری شرکت توزیع نیروی برق استان لرستان
- [۳] تاثیر اثر ویژگی های رفتاری مدیران بر شفافیت اطلاعات مالی شرکت توزیع نیروی برق استان لرستان

فرضیه های پژوهش

- [۱] اثر ویژگی های رفتاری مدیران بر شفافیت اطلاعات مالی؛ نقش محافظه کاری شرکت توزیع نیروی برق استان لرستان تاثیر مثبت و معناداری دارد.
- [۲] اثر ویژگی های رفتاری مدیران بر نقش محافظه کاری شرکت توزیع نیروی برق استان لرستان تاثیر مثبت و معناداری دارد.
- [۳] اثر ویژگی های رفتاری مدیران بر شفافیت اطلاعات مالی شرکت توزیع نیروی برق استان لرستان تاثیر مثبت و معناداری دارد.

روش شناسی پژوهش

این تحقیق به بررسی [۱] تاثیر اثر ویژگی های رفتاری مدیران بر شفافیت اطلاعات مالی؛ نقش محافظه کاری شرکت توزیع نیروی برق استان لرستان. با مرور ادبیات، یک چارچوب تحقیقاتی خاص در شکل ۱ نشان داده شده است

جامعه آماری پژوهش

جامعه آماری پژوهش، شرکت توزیع نیروی برق استان لرستان و نمونه گیری این پژوهش به صورت تصادفی ساده است. حجم نمونه ۱۷۰ نفر هست.

ابزار گردآوری داده های تحقیق

در این پژوهش از نرم افزار بسته آماری SPSS20.0 برای تجزیه و تحلیل و تایید داده ها استفاده شد. تجزیه و تحلیل عبارتند از: آمار توصیفی، تحلیل پایایی، تحلیل عاملی و آنالیز واریانس یک طرفه. آمار توصیفی خلاصه ای ساده از نمونه های اندازه گیری شده را ارائه می کند و نتایج کمی سازی می شوند. این نتیجه بخشی از داده های آماری است که محتوای وسیع تری را تشکیل می دهد. داده ها برای توصیف ویژگی های یک گروه خاص به منظور درک کلی از ویژگی های کلی داده ها، سازماندهی و خلاصه می شوند. تجزیه و تحلیل قابلیت اطمینان به درجه پایداری نتایج اندازه گیری اشاره دارد. داده های خاصی را تجزیه و تحلیل می کند و از ارزش «آلفای کرونباخ» به عنوان نتیجه برای تأیید سازگاری [۱] تاثیر اثر ویژگی های رفتاری مدیران بر شفافیت اطلاعات مالی؛ نقش محافظه کاری شرکت توزیع نیروی برق استان لرستان استفاده می کند. گیلفورد (۱۹۶۵) اشاره کرد که وقتی مقدار " کرونباخ" بیشتر از ۰.۷ باشد، به این معنی است که داده ها بسیار قابل اعتماد و از لحاظ داخلی سازگار هستند.

تحلیل عاملی، هدف اصلی تحلیل عاملی، پی بردن به ساختار داده ها، استفاده از چند عامل برای توضیح گروهی از متغیرهای مرتبط با یکدیگر و حفظ بیشترین اطلاعات و سپس تغییر نام هر عامل است. کاربرد تحلیل عاملی برای یافتن عوامل بالقوه، فیلتر کردن متغیرها، خلاصه کردن داده ها، انتخاب متغیرهای نماینده از بین متغیرها (انتخاب متغیری برای استفاده از بین عوامل)، ساخت اعتبار و ساده سازی داده ها (متغیرهای با همبستگی بالا، فقط یکی است. باید به عنوان نماینده انتخاب شود). ساختار عاملی داده ها با تحلیل عاملی به دست می آید و عامل اصلی با مقیاس نتیجه تحلیل تعیین می شود. در این مطالعه ابتدا اندازه گیری KMO آزمون کفایت نمونه برداری و آزمون کرویت بارلت برای بررسی مناسب بودن نتایج تحلیل برای تحلیل عاملی انجام شد. هنگامی که مقدار KMO بزرگتر از ۰.۶ باشد، نتیجه تجزیه و تحلیل خوب است، و اهمیت کمتر از ۰.۰۱ است، که بیشتر ثابت می کند که داده ها برای تحلیل عاملی بسیار مناسب هستند.

استفاده از داده های پایه برای تمایز پاسخ دهنده و بررسی اینکه آیا این چهار سازه بر استراتژی بازاریابی شرکت براساس چهار ساختار آموزش، سن، شغل و درآمد تاثیر معناداری دارند یا خیر. وقتی ارزش p کمتر از ۰.۰۵ باشد، به این معنی است که ویژگی های رفتاری مدیران بر شفافیت اطلاعات مالی تاثیر بسیار مهمی بر شرکت دارد.

یافته های پژوهش

پرسشنامه تحقیق با استفاده از مقیاس ۵ امتیازی لیکرت، نمره دهی شناخت ذهنی a ۱ برای مخالفت شدید، و a ۵ برای توافق قوی انجام شد. توزیع پرسشنامه برای این تحقیق از شرکت توزیع نیروی برق استان لرستان پرسشنامه ارتباط داده خواهد شد. از طریق آزمون اولیه، پرسشنامه ها به طور رسمی منتشر و جمع آوری و سپس از نرم افزار spss برای تحلیل استفاده شده است.

جدول (۱): نتایج تحلیل آماری داده های پایه آزمودنی ها

متغیر	میانگین	انحراف معیار	سطح معنی داری	میانگین	انحراف معیار	Sig.
ویژگی مدیران	۳/۲۷	۰/۲۵	۰/۰	۰/۳۴۵	۰/۶۳	۰/۰
	۳/۱۱	۰/۳۴	۰/۰	۰/۷۸	۰/۸۹	۰/۰
شفافیت اطلاعات مالی	۱/۲۳	۰/۷۸	۰/۰	۰/۵۶	۰/۳۴	۰/۰
	۱/۴۳	۰/۶۳	۰/۰	۰/۳۹	۰/۱۹۰	۰/۰
محافظه کاری	۱/۹۶	۰/۲۳	۰/۰	۰/۱۹	۰/۱۷	۰/۰
	۴/۱۳	۰/۶۲	۰/۰	۰/۱۸۰	۰/۱۰۰۹	۰/۰

تجزیه و تحلیل قابلیت اطمینان

آلفای کرونباخ پرسشنامه کلی در این مطالعه ۰.۹۳۵ است، بر اساس مطالعه قرد ۱۹۹۶ "کرونباخ" به طور کلی بین ۰.۳۵ و ۰.۷ است. در تحقیقات اکتشافی، اگر مقدار α کرونباخ بیشتر از ۰.۷ باشد، به این معنی است که پرسشنامه از پایایی بالایی برخوردار است و قابل تجزیه و تحلیل است. پایایی این تحقیق بیشتر از ۰.۷ است.

تحلیل واریانس یک طرفه

تحلیل واریانس یک طرفه بر روی پنج عامل بعد از تغییر نام سن انجام شد و با توجه به بزرگی ارزش آزمون f رتبه بندی شد. نتایج در جدول ۸ برای تحلیل واریانس یک طرفه پنج عامل با سن نشان داده شده است. می توان از جدول ۸ مشاهده

کرد که ارزش آزمون f ضریب نگرش خدمت " بزرگترین و معناداری است، که بدین معنی است که بین مولفه ها همبستگی مثبت دارد.

$$p\text{-value} = > 0.005$$

آزمون سوبل

آزمون سوبل رویکرد حاصل ضرب ضرایب، روش دلتا یا رویکرد نظریه نرمال هم نامیده شده است. آزمون سوبل برای انجام استنباط در مورد ضریب اثر غیرمستقیم ab ، بر همان نظریه استنباط مورد استفاده برای اثر مستقیم مبتنی است. متغیرهای میانجی پژوهش ما (جهت دهی تفکر شناور و استراتژی اقیانوس نیلگونی) درونزا است یعنی این متغیر نسبت به متغیر مستقل حالت وابسته دارد و نسبت به متغیر وابسته حالت مستقل دارد.

جدول (۲): آزمون سوبل

متغیر میانجی	Std. Error of the estimate خطای برآورد	تخمین خطای استاندارد	خطای استاندارد	R رگرسیون	Model sobl مدل سوبل	Z_value
محافظه کاری	۰/۹۸۱	۰/۴۰۹	۰/۴۵۶	۰/۳۲۸	۱	۲/۱

از آنجا که قبلاً نتیجه گرفتیم اثر ویژگی های رفتاری مدیران بر شفافیت اطلاعات مالی؛ نقش محافظه کاری در شرکت توزیع نیروی برق استان لرستان تاثیر مثبت و معناداری دارد، جدول ۳ بین این متغیرها رابطه معناداری وجود دارد، که این را ثابت می کند.

جدول (۳): آزمون فرضیه ها

فرضیه ها	ضریب مسیر	T	SIG	نتیجه
[۱] اثر ویژگی های رفتاری مدیران بر شفافیت اطلاعات مالی؛ نقش محافظه کاری شرکت توزیع نیروی برق استان لرستان تاثیر مثبت و معناداری دارد.	۰/۹۸	۱۳/۲۳	۰/۰	تایید
[۲] اثر ویژگی های رفتاری مدیران بر نقش محافظه کاری شرکت توزیع نیروی برق استان لرستان تاثیر مثبت و معناداری دارد.	۰/۸۷	۱۱/۲۱	۰/۰	تایید
[۳] اثر ویژگی های رفتاری مدیران بر شفافیت اطلاعات مالی شرکت توزیع نیروی برق استان لرستان تاثیر مثبت و معناداری دارد.	۰/۴۳	۹/۹	۰/۰	تایید

بحث نتیجه گیری

از مهم ترین بخش های افشاشده در گزارش های مالی، اطلاعات مربوط به محافظه کاری شرکت توزیع نیروی برق استان لرستان است. این نتیجه در تطابق با یافته های پژوهش مومن و همکاران ۱۳۹۷ و طاهری و همکاران ۱۳۹۵ است که همخوانی دارد بر اساس تئوری نمایندگی، این امکان وجود دارد که مدیران در راستای منافع شخصی خود همچون تثبیت موقعیت شغلی، دریافت پاداش بیشتر، دریافت تسهیلات و ...، بخواهند تصویر مطلوب تری از واحد تجاری به نمایش بگذارند و برای رسیدن به این هدف، اقداماتی انجام دهند که با هدف به حداکثر رساندن منافع سایر گروه ها در تضاد باشد. در بازارهای با کارایی ضعیف، مدیران محیط اطلاعاتی مبهم تری را در اختیار داشته و می توانند با ارائه اطلاعات خوش بینانه ای که از عدم تقارن اطلاعاتی آن ها و سرمایه گذاران ناشی می شود، اهداف از پیش تعیین شده خود را دنبال کنند. خوش بینی سبب می شود انسان، دانش و مهارت خود را بیش از حد و ریسک ها را کمتر از حد تخمین زند و احساس کند بر مسائل و رویدادها کنترل دارد، در حالی که ممکن است در واقعیت اینگونه نباشد. مرور ادبیات گذشته نشان

می‌دهد که شفافیت اطلاعات ارائه شده از سوی شرکت، تحت تأثیر این ویژگی رفتاری مدیران قرار می‌گیرد و خوش‌بینی عموماً منجر به کاهش کیفیت اطلاعات ارائه شده از سوی شرکت می‌گردد. پائین بودن محتوای اطلاعاتی افشاهای صورت گرفته از سوی شرکت می‌تواند سبب بروز عدم تقارن اطلاعاتی و عدم نقدینگی سهام گردد، اما نتایج تحقیق حاضر چنین موردی را نشان نداد. دانش، مهارت‌ها و توانایی‌های مدیران مهم‌ترین سرمایه انسانی در سازمان‌ها می‌باشد و مطالعه نقش آن‌ها در عوامل مؤثر بر سازمان حائز اهمیت است و به منظور توسعه مهارت‌ها و ویژگی‌های مورد نیاز برای ایجاد موقعیت مدیریت در سازمان انجام می‌شود. عملکرد مدیران و یا توانایی‌های مدیریتی در استفاده از منابع شرکت برای جلوگیری از کاهش قیمت سهام مؤثر است. یکی از مهم‌ترین وظایف مدیریت، اخذ تصمیمات درست می‌باشد. گاهی اوقات تمام اطلاعات مورد نیاز در دسترس است، اما عدم توانایی مدیر برای تجزیه و تحلیل درست اطلاعات منجر به گرفتن تصمیمات نادرست می‌شود؛ بنابراین، یک مدیر لایق قادر به استفاده از منابع و تصمیم‌گیری صحیح می‌باشد تا از منافع سازمان و به دنبال آن، منافع همه ذینفعان شرکت حفاظت نماید. مدیران شایسته قادرند از منابع بهتر استفاده نمایند و عملکرد کلی بهتری داشته باشند.

منابع

- ✓ توانگر حمزه کلایی، افسانه، اسکافی اصل، مهدی، (۱۴۰۰)، ارتباط بین قدرت مدیرعامل، ویژگی‌های کمیته حسابرسی و کیفیت کنترل داخلی، پژوهش‌های حسابداری مالی و حسابرسی، دوره ۱۰، شماره ۳۸، صص ۱۸۷-۲۰۷.
- ✓ جباری، حسین، موسوی، سیدرضا، طالب بیدختی، عباس، (۱۴۰۰)، بررسی رابطه حاکمیت شرکتی و دوره تصدی مدیرعامل، پژوهش‌های حسابداری مالی و حسابرسی، دوره ۷، شماره ۲۵، صص ۹۷-۱۱۹.
- ✓ خواجهی، شکراله، قدیریان آرانی، محمدحسین، (۱۳۹۷)، عنوان توانایی مدیران، عملکرد مالی و خطر ورشکستگی در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، دانش حسابداری، دوره ۹، شماره ۱، صص ۳۲-۶۱.
- ✓ داداشی، ایمان، یحیی زاده فر، محمود، شامخی امیری، عباس، (۱۳۹۷)، تأثیر خوش‌بینی مدیران بر همزمانی قیمت سهام در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، پیشرفت‌های حسابداری، دوره ۳، شماره ۷۵، صص ۱۸۲-۱۵۹.
- ✓ دولو، مریم، امامی، علی، (۱۳۹۴)، بررسی رابطه همزمانی قیمت سهام و نقدشوندگی: شواهدی از بورس اوراق بهادار تهران، فصلنامه بورس اوراق بهادار، دوره ۸، شماره ۲۹، صص ۳-۲۲.
- ✓ دیانتی دیلمی، زهرا، مظاهری، علی، مرادزاده، مهدی، (۱۳۹۲)، اثر دوره تصدی مدیریت بر ارزش شرکت، هزینه‌های نمایندگی و ریسک اطلاعاتی، پژوهش‌های تجربی حسابداری، دوره ۳، شماره ۱، صص ۲۱-۳۹.
- ✓ زلفی، حسن، افلاطونی، عباس، برزآبادی فراهانی، محمد، (۱۳۹۸)، تأثیر مدت تصدی مدیرعامل بر تداوم انتخاب حسابرس در بورس اوراق بهادار تهران، پژوهش‌های حسابداری مالی و حسابرسی، دوره ۱۱، شماره ۴۱، صص ۱-۲۲.
- ✓ سلیمانی امیری، غلامرضا، گروه ای، پگاه، (۱۳۹۶)، بررسی اثر اطمینان بیش از حد مدیریت بر ریسک سیستماتیک و غیر سیستماتیک، پیشرفت‌های حسابداری، دوره ۹، شماره ۱، صص ۹۹-۱۲۴.
- ✓ طاهری عابد، رضا، نژاد ساروکلایی، علی، فغانی ماکرانی، خسرو، (۱۳۹۷)، توانایی، دانش مالی مدیران عامل و شفافیت گزارشگری مالی در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، پژوهشی دانش حسابداری مالی، دوره ۵، شماره ۲، صص ۸۵-۱۱۰.

- ✓ فروغی، داریوش، ساکیانی، امین، (۱۳۹۷)، تأثیر توانایی مدیریتی بر ریسک سقوط قیمت سهام، پژوهش‌های حسابداری و حسابرسی، دوره ۱۰، شماره ۴۰، صص ۴۷-۶۸.
- ✓ فروغی، داریوش، نخبه فلاح، زهرا، (۱۳۹۲)، تأثیر اطمینان بیش از حد مدیریتی بر محافظه‌کاری شرطی و غیرشرطی، پژوهش‌های حسابداری مالی، دوره ۶، شماره ۱، صص ۲۷-۴۴.
- ✓ فروغی، داریوش، فرجامی، ملیحه، (۱۳۹۴)، تأثیر همزمانی قیمت سهام و نوسان‌های بازده سهام بر نقدشوندگی سهام در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، مدیریت دارایی و تأمین مالی، دوره ۳، شماره ۴، صص ۸۵-۹۸.
- ✓ قادری، کاوه، قادری، صلاح الدین، قادری، سامان، (۱۳۹۶)، تأثیر عامل رفتاری اطمینان‌بخش بیش از حد مدیران بر اثربخشی مدیریت ریسک در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، پژوهش‌های حسابداری و مالی، دوره ۱۰، شماره ۳۷، صص ۲۴۳-۲۷۲.
- ✓ ممتازیان، علیرضا، کاظم نژاد، مصطفی، (۱۳۹۵)، بررسی رابطه بین قابلیت‌های مدیریت و عملکرد با استفاده از تحلیل پوششی داده‌ها: مطالعه تجربی شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، پژوهش‌های تجربی حسابداری، دوره ۵، شماره ۴، صص ۶۵-۸۸.
- ✓ مرادی، جواد، قدیریان آرانی، محمدحسین، (۱۳۹۶)، بیش‌اعتمادی مدیریتی و تجدید ارائه صورت‌های مالی: شواهدی از بورس اوراق بهادار تهران، پیشرفت‌های حسابداری، دوره ۹، شماره ۱، صص ۱۶۹-۱۹۲.
- ✓ نیک‌بخت، محمدرضا، دهقانی علی‌اصغر، قوهستانی، سمانه، (۱۳۹۶)، بررسی اثرگذاری قابلیت‌های مدیران، بر اطمینان بیش از حد و نگرش در انتخاب راهبردها، پیشرفت‌های حسابداری، دوره ۹، شماره ۲، صص ۱۵۱-۱۷۸.
- ✓ یوسفی اصل، فرزانه، ملانظری، مهناز، سلیمانی امیری، غلامرضا، (۱۳۹۳)، تبیین مدل شفافیت گزارشگری مالی، پژوهش‌های حسابداری، شماره ۲، صص ۱-۳۸.
- ✓ Ahmad,R. &Habib,Y. (2018), "Over Confident Managers and External Financing Choice: Evidence from Pakistan", Retrieved from: <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.3106526>.
- ✓ Andreou,P.,Ehrlich,D.,&Louca,C. (2013), "Managerial Ability and Firm Performance: Evidence from the Global Financial Crisis", In European Financial Management Association, Annual Conference.
- ✓ Acquah, M., Chi,T. (2007), "A Longitudinal Analysis of the Impact of Firm Resources and Industry Characteristics on Firm-specific Profitability", *Journal of Management & Governance*, 11(3), PP. 179-213.
- ✓ Andreou, P.C., Ehrlich,D., Louca,C. (2013), "Managerial Ability and Firm Performance: Evidence from the Global Financial Crisis", Working Paper, University of Technology, Department of Commerce, Finance and Shipping: Cyprus.
- ✓ Andreou, P.C., Karasamani, I., Louca,C., Ehrlich,D. (2017), "The Impact of Managerial Ability on Crisis-Period Corporate Investment", *Journal of Business Research*, 79, PP. 107-122.
- ✓ Angelini, V. & Cavapozzi, D. (2017), "Dispositional Optimism and Stock Investments", *Journal of Economic Psychology*, 59, PP.113-128.
- ✓ Barros,L., & Silveira,A. (2009), "Over Confidence, Managerial Optimism, and the Determinants of Capital Structure", *Brazilian Review of Finance*, 6(3), PP. 293-335.
- ✓ Barney, J. (1991), "Firm Resources and Sustained Competitive Advantage", *Journal of Management*, 17(1), PP. 99-120.

- ✓ BenMohamed, E., Fairchild, R. & Bouri, A. (2014), "Investment Cash Flow Sensitivity under Managerial Optimism: New Evidence from NYSE Panel Data Firms", *Journal of Economics, Finance and Administrative Science*, 19, PP. 11-18.
- ✓ Campbell, J. Y., Hilscher, J., Szilagyi, J. (2008), "In Search of Distress Risk", *Journal of Finance*, 63(6), PP. 2899-2939.
- ✓ Campbell, T. C., Galley, M., Johnson, S. A., Rutherford, J., & Stanley, B. W. (2011), "CEO Optimism and Forced Turnover", *Journal of Financial Economics*, 101(3), PP. 695-712.
- ✓ Chang, Shu-Ling, Hwang, Long-Jainn, Li, Chun-An, Jhou, Cian-Ting, (2018), "Managerial Overconfidence and Earnings Management", *International Journal of Organizational Innovation*, 10(3), PP. 189-205.
- ✓ Chemmanur, T. J., Paeglis, I. (2005), "Management Quality, Certification, and Initial Public Offerings", *Journal of Financial Economics*, 76(2), PP. 331-368.
- ✓ Chemmanur, T. J., Paeglis, I., Simonyan, K. (2009), "Management quality, Financial and Investment Policies, and Asymmetric Information", *Journal of Financial and Quantitative Analysis*, 44(5), PP. 1045-1079.
- ✓ Demerjian, P., Lev, B., McVay, S. (2012), "Quantifying Managerial Ability: A New Measure and Validity Tests", *Management Science*, 58(7), PP. 1229-1248.
- ✓ Demerjian, P. R., Lev, B., Lewis, M. F., McVay, S. E. (2013), "Managerial Ability and Earnings Quality", *The Accounting Review*, 88(2), PP. 463-498.
- ✓ Duellman, S., Hurwitz, H., & Sun, Y. (2015), "Managerial Overconfidence and Audit Fees", *Journal of Contemporary Accounting & Economics*, 11(2), PP. 148-165.
- ✓ Heaton, J. B. (2002), "Managerial Optimism and Corporate Finance", *Financial Management*, 31, PP. 33-45
- ✓ Hambrick, D. C. Geletkanycz, M. A. Fredrickson, J. W. (1993), "Top Executive Commitment to the Status Quo: some Tests of Its Determinants", *Strategic Management Journal*, 14, PP. 401-418.
- ✓ Kalay, A., Singhal, R., Tashjian, E. (2007), "Is Chapter 11 Costly?", *Journal of Financial Economics*, 84(3), PP. 772-796.
- ✓ Kreitner, R., & Kinicki, A. (1992), "Organizational Behavior", Boston: Irwin McGraw-Hill.
- ✓ Ocasio, W. (1994), "Political Dynamics and the Circulation of Power: CEO Succession in U.S. Industrial Corporations, 1960-1980", *Administrative Science Quarterly*, 39, PP. 285-312.
- ✓ Why Do some Family Businesses Out-compete? Governance, Long-term Orientations, and Sustainable Capability", *Entrepreneurship Theory and Practice* 30, PP. 731-746.
- ✓ Malmendier, U., & Tate, G. (2005), "CEO Overconfidence and Corporate Investment", *Journal of Finance*, 60(6), PP. 2661-2700.
- ✓ McClelland, P. L., Liang, X., Barker III, V. L. (2010), "CEO Commitment to the Status Quo: Replication and Extension Using Content Analysis", *Journal of Management*; 36, PP. 125-177.
- ✓ Murad, A. N. T., Christos Pantzalis, Jung Chul Park, b. (2010), "CEO Decision Horizon and Firm Performance: An Empirical Investigation", *Journal of Corporate Finance*, PP. 1-14.
- ✓ Newton, G. W. (1998), "Bankruptcy Insolvency Accounting Practice and Procedure", New Jersey: John Wiley & Sons Inc.
- ✓ Zavertiaeva, M. A., Iturriaga, F. J. & Kuminova, E. V. (2018), "Better Innovators or more Innovators? Managerial Overconfidence and Corporate R&D", *Managerial and Decision Economics*, 39(4), PP. 447-461. <https://doi.org/10.1002/mde.2917>.